

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

18 – 2010 Živa stoka

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

5. maj 2010. Vol. 5, Broj 18

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.gov.me
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Spremanje sijena	8-9

PONUĐA NA STOČNIM PIJACAMA

Dominantna trgovina jagnjadima

Na svim pijacama i farmama u toku prethodne nedjelje dominirala je trgovina jagnjadima. Najbolja ponuda jagnjadi bila je u Pljevljima sa 80 jagnjadi po cijeni 2,5 do 2,6 €/kg žive mjere. Istu cijenu jagnjadi imali smo u Bijelom Polju gdje se trgovina obavljala na farmama i pijaci u ponudi je bilo 35 grla. Na beranskoj stočnoj pijaci u ponudi je bilo 68 jagnjadi sa cijenom od 2,4 do 2,5€/kg žive mjere. Na nikšićkim farmama i pijaci u ponudi je bilo 60 jagnjadi po cijeni od 2,7 do 3€/kg žive mjere. U Baru trgovina jagnjadima obavljala se na farmama po cijeni od 2,8 do 3€/kg žive mjere, u ponudi je bilo 50 grla. Na podgoričkoj stočnoj pijaci imali smo slabiju ponudu stoke. U ponudi je bilo 40 jagnjadi po cijeni od 2,6 do 2,7 €/kg žive mjere.

Bar

Cijene žive stoke ove nedjelje nijesu se bitnije mijenjale u odnosu na prethodnu. Ponude na pijaci nije bilo, trgovalo se direktno na farmi gdje imamo dobru ponudu jagnjadi i jaradi sa kojima se uglavnom i trgovalo. Ostalim kategorijama stoke trgovalo se dosta malom obimu.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama ove nedjelje, bila je dobra ponuda svih vrsta i kategorija žive stoke. Tražnja je relativno mala, a cje-

novni trend na nivou od prošle nedjelje, osim kod kategorija prasadi za dalji tov i priplodnih krava - melezi gdje je u umjerenom rastu.

Nikšić

Cijene žive stoke u Nikšiću na istom su nivou, kao i prošle nedjelje. Na stočnoj pijaci najbolja je bila ponuda prasadi i jagnjadi, a ponuđeno je i nekoliko priplodnih ovaca i koza.

Pljevlja

Cijene stoke na pljevaljskim pijacama su na prošlonedjeljnom nivou. Najviše u ponudi ima jagnjadi sa dominantnom cijenom od 2,5€/kg žive mjere. Trgovina prasadi uglavnom se obavlja na farmama, kao i trgovina priplodnih ovaca.

Bijelo Polje

Tokom ove sedmice primjetan je blagi porast u ponudi kod kategorije jagnjadi. Cijene su zadržale nepromjenjene vrijednosti.

Podgorica

Slaba ponuda i potražnja na Podgoričkoj stočnoj pijaci zbog prvomajskih praznika.

CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 29. 4. do 5. 5. 2010. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	3.00 (3.00-3.50)	2.90 (2.80-3.00)	~	3.00 (2.90-3.00)	~	2.97 (2.90-3.17)
2	Telad 80-160 kg kg	2.80 (2.70-3.10)	2.60 (2.40-2.80)	2.70 (2.70-2.80)	3.00 (2.80-3.20)	2.80 (2.70-2.80)	3.20 (3.00-3.30)	2.85 (2.72-3.00)
3	Junad do 300 kg kg	2.20 (2.10-2.30)	~	~	2.00 (1.80-2.20)	1.60 (1.50-1.70)	2.30 (2.20-2.30)	2.03 (1.90-2.13)
4	Junad preko 300 kg kg	~	1.70 (1.50-2.00)	~	1.75 (1.60-1.90)	~	2.20 (2.00-2.20)	1.88 (1.70-2.03)
5	Krave za klanje SIM kg	~	1.00 (1.00-1.20)	~	~	~	~	1.00 (1.00-1.20)
6	Krave za klanje kg	~	1.00 (0.80-1.10)	0.90 (0.80-1.00)	1.00 (0.80-1.20)	1.10 (0.90-1.20)	1.00 (0.90-1.20)	1.00 (0.84-1.14)
7	Prasad kg	3.50 (3.50-3.50)	3.00 (3.00-3.50)	3.20 (3.00-3.50)	3.50 (3.20-3.50)	3.00 (3.00-3.20)	3.00 (3.00-3.50)	3.20 (3.12-3.45)
8	Jagnjad kg	2.90 (2.80-3.00)	2.40 (2.40-2.50)	2.50 (2.50-2.60)	2.85 (2.70-3.00)	2.50 (2.50-2.60)	2.70 (2.60-2.70)	2.64 (2.58-2.73)
9	Jarad kg	3.50 (3.50-3.50)	2.50 (2.50-2.50)	3.00 (3.00-3.20)	3.00 (3.00-3.00)	~	~	3.00 (3.00-3.05)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
10	Priplodne ovce grlo	~	140.00 (120.00- 200.00)	130.00 (120.00- 150.00)	150.00 (120.00- 180.00)	140.00 (120.00- 150.00)	120.00 (110.00- 120.00)	136.00 (118.00- 160.00)
11	Priplodne koze grlo	~	100.00 (120.00- 200.00)	65.00 (60.00- 80.00)	150.00 (120.00- 180.00)	~	~	105.00 (100.00- 153.33)
12	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (1,000.00- 1,500.00)	~	~	1,200.00 (1,000.00- 1,500.00)
13	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,300.00 (1,000.00- 1,500.00)	~	~	1,300.00 (1,000.00- 1,500.00)
14	Priplodne krave Melez grlo	~	750.00 (500.00- 1,200.00)	700.00 (500.00- 1,000.00)	750.00 (600.00- 800.00)	~	750.00 (750.00- 800.00)	737.50 (587.50- 950.00)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 26.4.-2.5.2010. godine

Jedinica mere din/kg			Težina/ uzrast		Rasa		Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena Srbija																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																
							Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor		S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
Bikovi	>500kg	SM	150	150	150	130	155	140																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 99 dinara)

Izvor: STIPS

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / stoka, meso i mesne prerađevine

Prices for product group Stočni sajam-livestock market Tip cijene:

Geografska podjela: HR Regije

U razdoblju: od 19.04.2010 do: 25.04.2010(Tjedan:16)

Uspoređeno s razdobljem: od 05.04.2010 do: 11.04.2010(Tjedan:14)

Proizvod	Tip	Istra, Primorje i Dalmacija			Kontinentalna Hrvatska			Hrvatska		
		Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	Min	23,00	23,00	0,00	18,00	17,00	1,00	18,00	17,00	1,00
	Max	30,00	28,00	2,00	27,00	28,00	-1,00	30,00	28,00	2,00
	Prosjeck	24,03	23,89	0,14	22,47	22,01	0,46	22,52	22,06	0,46
tele holstajn (80-160kg)-calf .	Min	----	----	----	17,00	17,00	0,00	17,00	17,00	0,00
	Max	----	----	----	24,00	23,00	1,00	24,00	23,00	1,00
	Prosjeck	----	----	----	19,23	19,10	0,13	19,23	19,10	0,13
junica simental (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	9,00	9,00	0,00	9,00	9,00	0,00
	Max	----	----	----	13,00	13,00	0,00	13,00	13,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	10,59	10,36	0,23	10,59	10,36	0,23
junica holstajn (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	10,00	9,00	1,00	10,00	9,00	1,00
	Max	----	----	----	10,00	11,00	-1,00	10,00	11,00	-1,00
	Prosjeck	----	----	----	10,00	10,31	-0,31	10,00	10,31	-0,31
bik simental (>450kg)-beef .	Min	12,00	12,00	0,00	10,00	9,00	1,00	10,00	9,00	1,00
	Max	16,00	16,00	0,00	14,00	13,50	0,50	16,00	16,00	0,00
	Prosjeck	14,15	14,11	0,04	12,00	11,47	0,53	12,00	11,48	0,52
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	Min	----	----	----	11,00	10,00	1,00	11,00	10,00	1,00
	Max	----	----	----	12,00	12,00	0,00	12,00	12,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	11,50	11,41	0,09	11,50	11,41	0,09
krava simental (za klanje)-cow .	Min	10,00	----	10,00	3,00	3,00	0,00	3,00	3,00	0,00
	Max	10,00	----	10,00	8,00	12,00	-4,00	10,00	12,00	-2,00
	Prosjeck	10,00	----	10,00	6,21	6,33	-0,12	6,21	6,33	-0,12
odojak (25-35 kg)-piglets .	Min	17,00	20,00	-3,00	13,00	12,00	1,00	13,00	12,00	1,00
	Max	20,00	20,00	0,00	20,00	20,00	0,00	20,00	20,00	0,00
	Prosjeck	19,85	20,00	-0,15	16,26	16,24	0,02	16,26	16,24	0,02
svinja (80-120 kg)-pig .	Min	11,00	12,00	-1,00	7,00	7,00	0,00	7,00	7,00	0,00
	Max	13,00	16,00	-3,00	15,00	16,00	-1,00	15,00	16,00	-1,00
	Prosjeck	12,41	15,22	-2,81	8,78	8,79	-0,01	8,79	8,80	-0,01
krmača (za klanje)-sow .	Min	----	----	----	6,00	6,00	0,00	6,00	6,00	0,00
	Max	----	----	----	7,00	9,00	-2,00	7,00	9,00	-2,00
	Prosjeck	----	----	----	6,38	6,75	-0,37	6,38	6,75	-0,37
janjad-lambs .	Min	23,00	21,00	2,00	18,00	18,00	0,00	18,00	18,00	0,00
	Max	28,00	30,00	-2,00	27,00	26,00	1,00	28,00	30,00	-2,00
	Prosjeck	24,00	23,05	0,95	20,14	20,90	-0,76	22,88	22,62	0,26
ovca (za klanje)-sheep .	Min	----	----	----	8,00	8,00	0,00	8,00	8,00	0,00
	Max	----	----	----	8,00	8,00	0,00	8,00	8,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	8,00	8,00	0,00	8,00	8,00	0,00
jare-kid goat .	Min	----	----	----	26,00	26,00	0,00	26,00	26,00	0,00
	Max	----	----	----	26,00	26,00	0,00	26,00	26,00	0,00
	Prosjeck	----	----	----	26,00	26,00	0,00	26,00	26,00	0,00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,25 Kuna)

Izvor: TISUP

COMMISSION EUROPEENNE		CENE STOKE ZA KLANJE U EU																Datum													
Direction générale de l'Agriculture		CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE																od : 05.04.10													
Dz. Viandes bovine, porcine, ovine et aviculture		PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES																do : 11.04.10													
		MARKET PRICES - MEMBER STATES																													
(EURO/100kg PC/DW)	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednji		
Junad U2	335.9		315.5	348.2	322.8	316.2	444.6	347.3	348.0	296.4	384.6				351.8			322.2	318.9	272.2	369.1		300.0	287.0	383.2	309.6	302.7	360.0	-134		
Junad U3	311.8		307.3	345.0	318.4		432.0	337.3	334.0	297.7	373.2			259.1	337.1			311.2	319.8	277.0	361.8		300.1		313.0	304.8	304.8	338.5	-0.96		
Junad R2	289.0		287.8	301.6	333.8	317.3	283.6	420.3	298.9	316.0	287.4	381.7		171.0	239.0	328.9		288.3	310.3	262.1	354.6		225.2	292.8	346.3	294.1	296.0	314.1	-3.91		
Junad R3	265.1		296.8	331.5	311.8	280.3	420.6	325.9	309.0	289.0	344.4			147.1	242.9	322.3		310.0	287.0	312.8	348.6		294.9	274.8	334.5	305.3	286.0	318.0	-0.82		
Junad O2	252.5		262.1	273.9	310.3	283.7	241.3	389.1	257.0	272.0	271.8	287.0	184.4	237.7	290.0	250.8		310.0	264.4	284.3	253.5	323.9		274.4	285.3	278.0	275.6	274.1	0.89		
Junad O3	242.4		255.6	272.9	311.8	284.7	216.0	383.2	318.3	267.0	274.1	286.5	287.0	187.9	242.1	286.2		310.0	272.1	287.8	265.7	329.5		281.9	285.0	287.0	276.5	266.7	-0.77		
Junad	304.8		260.0	292.7	315.2	306.5	220.5	409.6	317.6	316.0	289.7	358.1	287.0	187.6	239.7	338.5	250.8		281.7	313.7	258.1	349.8		240.1	291.7	286.3	290.9	288.4	318.9	-122	
Bikovi R3			287.8	293.9	231.1	281.8			235.0	271.1					238.4				289.5	261.8				288.8		296.0		269.1	-0.73		
Bikovi			287.8	293.9	231.1	281.8			235.0	271.1					238.4				289.5	261.8				288.8		296.0		269.1	-0.73		
Goveda U2									348.0	298.0					364.9											310.7		317.9	131		
Goveda U3									348.0	298.6					341.3											322.3		315.2	138		
Goveda U4									327.0	296.0					312.0											313.2		310.8	276		
Goveda R3									312.0	287.3					326.8											311.5		309.0	176		
Goveda R4			333.6						296.0	285.9					292.0											274.9		310.9	302.8	234	
Goveda O3			284.7	270.7	237.9				264.0	269.0					298.6											286.5		294.6	277.4	107	
Goveda O4			273.6						258.0	269.5																270.6		299.9	287.9	2.11	
Goveda			284.8	274.2	237.9				291.2	279.8					318.4											286.0		306.2	295.0	181	
Krave R2	276.5								312.0		232.0					192.1	205.0					202.6							274.3	-3.25	
Krave R3	262.4		227.5	271.1	248.1			212.2	315.0	258.2	234.8		183.1	181.9	308.6	199.2		260.4	230.1	220.4	219.4			185.1	209.3		260.0	255.8	274.2	0.75	
Krave R4			221.2	270.3	250.6	161.6		225.7	300.0	256.7			147.1	187.4	201.3			249.6	234.7	222.2				199.2		234.3	257.2	251.5	251.5	-0.12	
Krave O2	239.6		203.2	224.6	224.9	189.7	200.8	179.5	252.0	229.4	203.9		173.9	185.7	265.0	199.9		221.6	206.4	199.1	195.4	203.5		158.8	186.7	219.6	242.5	220.9	216.0	0.19	
Krave O3	231.3	180.9	202.3	242.1	234.1	178.6	200.5	175.6	257.0	239.9	221.0		172.0	195.9	254.1	202.5		228.1	218.0	208.8	184.3	203.9		185.3	189.2	207.0	250.8	233.8	231.0	0.16	
Krave O4	225.4	180.5	207.5	241.0	240.8	185.0		217.2	249.0	243.3			173.4	188.1		202.3		231.7	222.3	246.6			205.5	176.9	191.1	184.4	234.6	238.2	232.7	2.71	
Krave P2	182.2	168.8	166.6	175.0	184.5	159.5	183.3	186.2	205.0	208.0	188.4	167.0	161.3	172.1	210.6	176.7		189.4	185.1	174.7	148.6		181.8	186.2	185.2	182.3	189.0	185.6	185.6	-0.02	
Krave P3	182.2	189.4	182.5	209.3	186.2	181.0	179.8	158.3	231.0	231.6	201.2	167.0	174.5	182.8	208.4	197.1		209.8	187.0	184.6			206.6	188.2	187.0	188.8	223.1	209.9	213.1	102	
Krave	232.4	189.7	188.1	212.0	226.2	184.0	188.3	184.8	257.8	236.4	202.3	167.0	169.1	186.2	263.0	193.5		222.1	216.5	200.6	188.0	200.2		184.6	184.3	174.0	228.0	229.9	226.1	0.55	
Junice U2	364.0								317.7	388.0	303.6	399.7			350.0		220.0					299.5	254.4		284.9				316.1	359.4	-0.81
Junice U3	344.0		333.8	295.9				325.4	383.0	306.6	391.7							289.6	219.2					279.9		321.0	316.9	349.9	349.9	4.60	
Junice R2	290.5		248.0	297.1				257.1	322.0	291.0	346.1		171.3	181.8	335.3			294.9	279.2	225.3	357.9			231.8	236.0		284.5	306.1	306.6	-6.87	
Junice R3	280.5		237.0	320.8	290.6	188.0	408.8	286.2	323.0	294.5	385.7		147.1	185.1	326.3			281.8	229.5					257.9	231.9		311.5	308.9	308.8	168	
Junice R4			230.7	384.2	282.7			245.3	302.0	293.5			147.1	210.9				259.3	231.6					230.4	211.5		297.9	309.0	296.9	2.79	
Junice O2			217.6	250.4	230.3			379.2	249.4	259.0	264.9	235.3		178.6	181.6	305.0	188.3		174.4	247.1	216.0	340.2		240.9	216.2	202.9	248.3	266.3	291.8	250.1	-183
Junice O3			216.6	271.1	238.9	221.6	375.7	283.3	274.0	275.6	251.4	244.0	174.0	197.4	252.3	202.1		187.0	253.1	223.4			254.8	188.4	185.0	240.9	284.4	293.7	260.3	104	
Junice O4			212.0	284.3	243.8	220.0		283.9	267.0	274.8		244.0	182.2	205.9				217.4	230.6	222.6				251.5	186.9		220.2	276.1	300.2	277.5	2.73
Junice	324.6		227.5	296.0	269.6	220.6	382.3	284.2	386.6	374.3	374.3	244.0	174.0	188.7	320.2	184.8	220.0	203.6	279.1	223.3	356.2	248.8		205.1	235.3	288.7	305.0	304.6	304.6	-0.26	
Poluke	257.5	218.7	245.4	271.5	268.1	186.7	368.9	288.4	286.0	273.2	334.9	236.9	180.5	211.8	308.1	211.5	16.8	226.7	278.1	230.1	313.4	206.6		257.5	244.5	232.6	267.5	290.8	281.5	-0.14	
Promena poslednje nedelje	0.5	-5.7	-2.1	10.0	-2.0	-2.4	-5.4	15	-12	0.4	-3.4		-9.6	-0.3	13	0.2		-0.9	-1.3	15	-2.4	0.0	0.5	-4.5	-1.4	19	4.0			-0.14	

Izvor: EU Komisija

SPREMANJE SIJENA

- Kabasta stočna hrana predstavlja osnovni dio obroka kod preživara.
- Kabasta stočna hrana se ne može privredno iskoristiti na drugi način.
- Preživari korišćenjem kabastih hraniva transformišu niskovrijedne komponente u visokovrijedne animalne protein (mlijeko i meso).

Kabasta stočna hrana može se upotrebljavati u ishrani preživara:

- a) U svježem stanju
- b) Osušena u formi sijena
- c) Konzervisana u formi sjenaže ili silaže

SIJENO

Sijeno je sušeno biljno hranivo kojem je odstranjena vlaga do sadržaja pri kome se ne mogu razvijati mikroorganizmi. Sušenjem zelene stočne hrane dolazi do određenih gubitaka (do 30 %), koji utiču na konačan kvalitet i hranjivu vrijednost. Gubici zavise od operacija sa pokošenom masom i od vremenskih uslova. Na kvalitet sijena i njegovu hranjivu vrijednost utiče niz faktora i to:

- a) Botanička pripadnost;
- b) Faza i ciklus razvića;
- c) Klima;
- d) Zemljište;
- e) Agrotehnika

Košenje biljaka za sijeno

Najbolji kvalitet sijena dobija se pri košenju mladih trava i leptirnjača pri visini od 10 – 12 cm. Međutim u ovoj fazi su prinosi mali pa se košenje obavlja kasnije. Kosidba livadskih trava se obavlja u momentu kada isklasa najbrojnija biljna vrsta, najkasnije do početka cvjetanja. Ko-

sidba višegodišnjih leguminoza se obavlja u početku obrazovanja cvijetnih pupoljaka.

Kosidbu treba vršiti na visini od 4 – 5 cm. i ona može biti:

- a) Ručna kosidba (spora, skupa i neravnomjerna);
- b) Mehanizovana kosidba (brza, jeftina i ravnomjerna).

Kosačice mogu biti motorne i traktorske (nošene, vučene) sa oscilatornim ili rotacionim uređajem za košenje. Važnu ulogu osim kosačica za spremanje sijena imaju gnječilice, tzv. Kondicioner i one mogu biti u sastavu kosačice ili posebno vučene. Njihova funkcija je da gnječi kulture koje se teže suše (lucerka i djetelina).

Sušenje pokošene mase

Dobro osušeno sijeno je ono koje sadrži 15 – 18% vlage. U dobro osušenom sijenu nema opasnosti od pojave plijesni ili truležnih mikroorganizama. U prvoj fazi nakon košenja:

- biljne ćelije su još uvijek žive
- tada se troše rastvorljivi ugljeni hidrati
- u manjoj mjeri dolazi i do razlaganja skroba i dijela proteina.

U drugoj fazi sušenja, kada količina vlage padne od 45% do oko 20% odvijaju se procesi razgradnje hranjivih sastojaka:

- 1) bjelančevina,
- 2) ugljenih hidrata i
- 3) vitamina.

Ovi procesi umanjuju hranjivu vrijednost sijena. Vrlo je važno zbog gubitaka koji nastaju tokom sušenja da se ono obavi što brže i da ne pokisne jer tada dolazi do spiranja hranjivih materija. Najveći gubici nastaju lomljenjem i opadanjem lišća i ovaj problem je najizraženiji kod lucerke.

Sušenje pokošene mase može da se obavlja na zemlji, napravama, vještački i u dehidratorima. Sušenje na zemlji je najrasprostranjeniji vid i izvodi se u otkosima, talasima, gomilama ili naviljcima.

Sakupljanje sijena

Prosušeno sijeno sa prosječnom vlažnošću od oko 35% sakuplja se u plastove i ostavlja da se osuši u toku dva do tri dana, odnosno do vlažnosti 20 do 25%. Poslije toga sa sijeno slaže u stalne stogove ili kamare gdje ostaje do momenta upotrebe. Sakupljanje sijena se obavlja ručno ili pomoću raznih priključnih mašina koje mogu da okreću sijeno ili da sastavljaju više otkosa u jedan. Nakon toga samoutovarne prikolice podižu sijeno iz otkosa potpuno mehanizovano

Baliranje sijena

Prednosti baliranja su lako transportovanje, slaganje, čuvanje i planiranje obroka. Oblik i veličina bala zavisi od vrste prese.

- a) Najviše su u upotrebi prese koje daju četvorougao bale

- b) Drugi način baliranja sijena su prese koje prave bale valjkastog oblika, tzv. ROL–bale, koje se omotavaju mrežicom 2,5 puta po obimu.

Briketiranje sijena

Sijeno se prvo isjecka a onda pomoću vezivnog sredstva tj. melase briketira. Vlažnost sijena u tom slučaju ne može biti veća od 14%.

Lagerovanje sijena

Da bi se u što većoj mjeri sačuvala hranjiva vrijednost sijena potrebno je da se uskladišti na što bolji način. Najmanji gubici se postižu pri čuvanju sijena ispod nadstrešnica i u sjenjacima. Izgradnja takvih stalnih objekata predstavlja značajne materijalne izdatke zbog čega je u upotrebi pakovanje sijena u stogove i kamare na otvorenom prostoru.

Za duže čuvanje sijena u ovim objektima sijeno u rasutoj formi treba da ima vlagu 22 do 25% a balirano 20 do 22%.